

NORSK HUSKATTFORENING

Ragnhild Schibbys vei 36

0968 OSLO

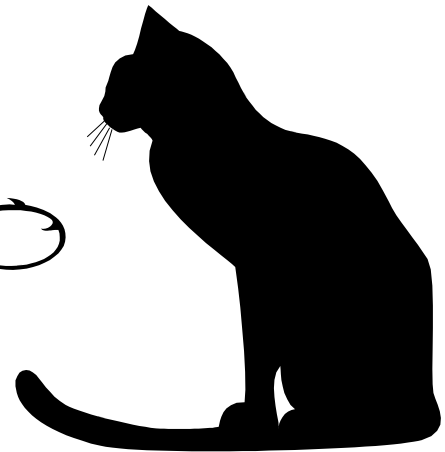
Telefon 22 10 93 54

Konto 7877.08.49100

Mail: beikeset@getmail.no

Hjemmeside:

<http://norskhuskattforening.net>

Til:

Det Kongelige Landbruks- og matdepartement

Postboks 8007 Dep

0030 Oslo

HØRINGSSVAR TIL NY LOV OM DYREVELFERD FRA NORSK HUSKATTFORENING

Oslo, 12.02.2008

Norsk Huskattforening (NHF) viser til Høringsnotat med utkast til ny lov om dyrevelferd

http://www.regjeringen.no/Upload/LMD/Vedlegg/Horinger/Horing_dyrevelferds_loven.pdf

NHF har tidligere sendt inn forslag til ny lov om dyrevelferd og vil med dette også foreslå nye momenter, se nedenfor.

TIDLIGERE HØRINGSUTTALELSER

Landbruksdepartementet ved tidligere Statens dyrehelsetilsyn sendte i mars 2001 ut en innbydelse til offentlige etater og private organisasjoner i forbindelse med å utarbeide en ny dyrevernavlov. Norsk Huskattforenings svar var følgende høringsuttalelse: [Ny stortingsmelding om dyrevernav](#).

http://norskhuskattforening.net/NY_STORTINGSMELDING_OM_DYREVERN.pdf

I forbindelse med den nye dyrevernavloven ga NHF også følgende svar til Næringskomiteen [Dyrevernavlov - forslag til Næringskomiteen](#).

http://norskhuskattforening.net/Dyrevernavlov_-_forslag_til_Naeringskomiteen_fra_NHF.pdf

NYE MOMENTER

§ 1. Formål

Formuleringen i lovteksten er snever og dekker ikke de to begrepene dyrevelferd og dyrevern. *Dyrevelferd* har med hvordan det individuelle dyret har det. *Dyrevern* har med hva mennesker gjør for å ivareta god dyrevelferd. Disse begrepene er helt forskjellige og overlapper ikke. Lovteksten bør derfor uttrykkes slik: *Dyrevelferd er individets subjektive opplevelse av sin mentale og fysiske tilstand som følge av dets forsøk på å mestre sitt miljø.*

§ 3 Generelt

Lovformuleringen ”*Dyr har egenverdi...*” bør etter beskrivelsene i kommentardelen i stedet lyde ”*Dyr har iboende verdi...*” fordi begrepet ”iboende verdi” benyttes om alle levende, følende vesener, dvs. både dyr og mennesker. NHF foreslår å erstatte ordlyden ”unødig påkjenninger og belastninger” med ”påkjenninger, belastninger og lidelser”. Ordet ”unødig” fjernes fordi ordet kan tolkes dit hen at dyr kan påføres lidelse såfremt den er nødvendig. Siste setning i lovforslaget endres til: ”Det skal tas hensyn til dyrs fysiske behov og motiverte atferd ut fra deres egenart, individuelle erfaringer og dyrs evne til å ha positive og negative opplevelser”.

§ 4 Hjelpeplikt

Dette er en ny og viktig paragraf. Det er vesentlig for å kunne praktisere denne paragrafen at *forskriften* klargjør i hvilke tilfeller en kan iverksette behandling, hvordan en skal forholde seg, hvem som skal varsles, når avliving er det beste alternativet, og at avliving foretas av kyndige personer. **Det er spesielt viktig å sikre at ikke avliving for ofte brukes som det letteste alternativet istedenfor hjelp til å bli bra igjen**. Det er videre viktig at bilister som påkjører dyr ikke risikerer å måtte betale for avliving, selv om de etter trafikkreglene har ”objektiv skyld”, da dette vil kunne bevirke at disse i mindre grad varsler Politi/Viltnemnda om påkjørselen. Å slippe å betale for hjelp eller avliving må av samme grunn også gjelde for andre forhold enn påkjørsler.

Hjelpeplikten skal gjelde for alle. Men en særlig plikt til å hjelpe skal tillegges det offentlige som har de nødvendige ressurser og kompetanse. De som påtreffer en syk, skadet, utmagret og hjelpeløs katt, hjemløs eller eid, skal i god tro kunne henvende seg til det offentlige for å la det offentlige gi den nødvendige hjelp slik at dyret kan leve videre. På side 69 i høringsnotatet står: ”Avliving vil avslutte lidelse, selv om en annen behandling kunne gjort dyret friskt igjen. Avliving må

derfor regnes som nødvendig og/eller god nok hjelp i mange tilfelle, særlig for ville dyr og dyr med ukjent eier."

Etisk og moralsk er det hjelp til å leve videre som skal gis. Avliving av dyr som kan bli friske igjen, hjemløse eller eide, skal hjelpes til et bedre liv og ikke avlives. Vi viser også til uttalelse fra Rådet for dyreetikk, som blant annet skriver: "Det er etisk konfliktfylt å skulle avlive en frisk katt som er innbrakt fordi eiers identitet er ukjent. [...] Rådet mener derfor at det i problemområder bør gjennomføres et systematisk opplegg for bestandskontroll basert på kastrasjon av hjemløse katter som man ikke finner hjem til." (Se: <http://org.umb.no/etikktutvalget/Utallelser/katter.htm>).

Mattilsynet fraskriver seg mot Stortingets vilje ansvaret for katter med ukjent eier eller katter som har kommet bort fra eier ved å hevde at de ikke faller inn under hjelpeplikten. Mattilsynet skal som andre i samfunnet være pliktig til å yte hjelp, ikke avliving, til alle katter som trenger hjelp i en eller annen form. Jfr. høringsuttalelse fra Norsk Huskattforening : http://norskhuskattforening.net/forskrift_refusjon_avliving_av_eierlose_dyr_8aug06.htm

§5 Varsling

NHF krever en allmenn plikt til å varsle Mattilsynet, dyrevernorganisasjoner eller politiet der dyr (katter) lider. Der varslingsplikten er pålagt en yrkesmessig taushetsplikt, bør man få til et samarbeid mellom alle involverte parter, eksempelvis helsepersonell, dyrevelferdsmyndigheter og landbrukets nettverk. Dette gjøres ved en endring i helsepersonelloven for å tydeliggjøre at helsepersonell på visse vilkår har rett til å varsle om dyrevern saker. NHF har vært involvert i flere saker der helsepersonell har sagt fra om vanskjøtsel hos katter hos sine klienter. Slike saker har vært løst på en god måte både for kattene og klientene enten ved at forholdet har blitt bedret på stedet og fulgt opp eller at de forsømte kattene har fått nye, gode hjem.

§6 Kompetanse og ansvar

I utgangspunktet skal alle *dyreholdere inneha tilstrekkelig faglig kompetanse til å sikre dyra en god dyrevelferd, samt sikre at andre personer som behandler dyra har slik kompetanse.* Det bør stilles særlige krav til dokumentasjon om kompetanse for de som utøver ervervsmessig omsetning av dyr som produksjonsdyr og sports- og familiedyr. I tilhørende *forskrift* er det derfor viktig å beskrive de fagområder som kompetansen må omfatte, beskrive en tilstrekkelig dimensjonering av kompetansen, samt sette krav om etterutdanninger for å oppdatere slik kompetanse senere. Mattilsynet bør også godkjenne kompetanseutviklingsopplegg, herunder undervisningsmateriale, for

eiere av sports- og familiedyr på linje med eiere av produksjonsdyr. Det bør være 16 års grense for kjøp og salg av dyr.

De frivillige og ideelle organisasjoner som etablerer hjelpesentra for hjemløse dyr har oftest den nødvendige kompetanse i kraft av sin genuine interesse for dyr. Disse organisasjonene drives frivillig og ulønnet av mennesker med lang erfaring og kunnskaper om dyrs helse og atferd. De vet best hva som gagnar de dyr de har i sin varetekt. Jfr. uttalelse fra professor Bjarne O. Braastad, etolog og ekspert på katters atferd: <http://norskhuskattforening.net/aug2007BjarneB.pdf>
Det må ikke stilles krav om at omplasseringssentra skal oppstalle katter i bur over lengre tid. Jfr. uttalelse fra professor og etolog Bjarne O. Braastad: <http://norskhuskattforening.net/brev.bb.fykesvet.pdf>

§10 Merking av dyr

Krav om ID-merking av katt er et forebyggende tiltak mot hjemløshet og skal innføres. Et merkekrav skal føre til bortfall av eiendomsretten til katten dersom den ikke er merket av eier. Dermed kan folk og frivillige dyrevernorganisasjoner slippe erstatningsansvar overfor tidligere eier ved omplassering eller ivaretaking av katten. Finner man eier til en umerket katt, skal imidlertid eier få tilbud om å merke sin katt og betale for merkingen. Dersom eier avslår, skal katten omplasseres eller tas vare på, se over. **En hjemløs katt som eier ikke har merket, skal være like godt beskyttet mot avliving som en katt som er merket.**

§ 12 Avliving

Avblødning av dyr skal kun skje etter forutgående bedøving.

Det er vesentlig av dyrevelferdsgrunner å opprettholde forbudet mot stikking av dyr som ikke er bevisstløst ved halal-/kosher-slakting. Avliving **samtidig** med bedøving kan ikke garanteres å gi smertefri avliving. Det er blitt påpekt at begrepet samtidig er innført for også å dekke avliving av f. eks. katter og hunder ved skudd mot hodet. Argumentet er at dyret da bedøves samtidig med at avliving skjer. NHF mener imidlertid at det i siste tilfellet kun er snakk om tap av bevissthetstilstand i dødsøyeblikket, ikke bedøving. Med bedøving forstår de fleste at dyret bringes til bevisstløs tilstand ved hjelp av medikamenter og lignende. NHF frykter at innførsel av samtidig vil gjøre pålegget om bedøvelse uklart og åpent for tolkning, slik at dyr i verste fall blir avlivet i fullt bevisst tilstand.

Når det gjelder avliving av katter generelt, vises til [utredning](#) av høyesterettsadvokat Tore Sverdrup Engelschøn om spørsmålet om avlivning av katter <http://norskhuskattforening.net/katteutv.pdf>

§ 18. Omsetning m.v. av produkter fra dyr

Forskriften skal kunne forby import av produkter fra dyr som ikke er produsert på en dyrevelferdsmessig forsvarlig måte. For hund og katt gjelder dette skinn fra land der disse avlivingsmetoder og oppstalling ikke er i tråd med norsk lov og EU-reglement.

§ 31 Avgift og gebyrer - hjemløse katter

3. ledd: "Kongen kan i forskrifter påleggeen avgift på fôr til dyr som ikke brukes til produksjon av næringsmidler".

Denne avgiften kan bl.a. nyttes til å finansiere tiltak for å

kontrollere bestander av viltlevende populasjoner av domestiserte arter, f.eks. hjemløse katter. Internasjonalt er det omfattende erfaring med metoder der katter innfanges, veterinærsjekkes, vaksineres, kastreres/steriliseres og vurderes for utsetting eller omplassering til nye eiere. Alvorlige sjuke dyr blir avlivet. Kastrater som utsettes bidrar ved sin økte territorialatferd til å begrense populasjonstettheten. Det er særlig veterinærutgifter og driftsutgifter som bør kunne dekkes av denne avgiften. Italia har en egen lov som hjemler slike offentlige bevilgninger. Metoden det er snakk om kalles TTVARR (Trap, Test, Vaccinate, Alter, Rehome or Release) eller bare TNR (Trap, Neuter, Return). Jfr. Norsk Huskattforenings hjemmeside <http://norskhuskattforening.net> meny Hjemløshet <http://norskhuskattforening.net/hjemlos.htm>

Hjemløshet hos katt er et stort dyrevernproblem. NHF ønsker at det offentlige skal gå inn med midler for å forebygge hjemløshet og for å avhjelpe hjemløshet ved å oppfordre til kastrering og ID-merking av katt. Jfr. utredning fra en tverrfaglig arbeidsgruppe oppnevnt 6. august 1998 av Statens dyrehelsetilsyn (nå Mattilsynet) etter anmodning fra Landbruksdepartementet. Avgitt 8. februar 2001: [Rapport eierløse og forvillede katter - problembeskrivelse og forslag til løsninger](http://norskhuskattforening.net/katter.pdf): <http://norskhuskattforening.net/katter.pdf>

NHF ønsker et krav om at katter som ikke skal brukes i avl skal kastreres.

§ 36 Straff

Nåværende strafferamme gir bøter eller fengsel inntil 1 år. Grove overtredelser straffes med fengsel inntil 3 år. Nåværende strafferamme er lite utnyttet, og fellesdommer skjuler hvor mye som er idømt for dette lovbruddet.

Strafferammen er likevel en indikasjon på hvor alvorlig samfunnet anser en forbrytelse å være. Tre år er lite for overgrep som overfor mennesker ville gitt livsvarig fengsel. Strafferammens størrelse gjør det klart hvordan dyrs verdi skal anses i forhold til menneskers verdi. NHF mener at man skal ha høyere strafferamme enn foreslått, og at større deler av rammen skal utnyttes. NHF

mener at forsøk og medvirkning til overtredelse av lovens bestemmelser skal være straffbart. Videre skal forsett eller grov uaktsomhet for overtredelse av §4 om hjelpeplikt og §5 om varsling være straffbart. Innholdet i straffen bør i noen tilfeller innebære idømmelse av terapeutiske opplegg. Det er jo åpenbart at den som begår sadistiske handlinger overfor dyr har en alvorlig mangel på evne til innlevelse og medfølelse. Ubetinget fengsel blir sjeldent eller aldri blir brukt, kun i de tilfeller hvor andre lover har kommet inn i bildet, som f.eks. straffeloven eller våpenloven. Folk kan jo også fradømmes retten til å ha dyr, men det er svært sjeldent det skjer uansett hvor grov vanskjøtselen er. I de tilfellene hvor det skjer, er straffen lav selv om det foreligger gjentatte brudd på dyrevernloven. Dessuten er det ingen kontroll, slik at det er fritt fram å skaffe seg dyr mens man i virkeligheten er fradømt retten til å ha noen. Politiet må instrueres om å ta dyrevern saker på alvor. I dag henlegges nesten alle dyrevern saker ofte med begrunnelsen at bevis og/eller lovgrunnlag mangler til tross for at både bevis og lovgrunnlag er dokumentert. **NHF krever derfor en bedre utnyttelse av strafferammen samt bedre kontroll med de som er fradømt retten til å ha dyr.**

GENERELT

Dyrs status

Etter gjeldende rett er dyr å regne som ting. De har ingen rettigheter. I EU har derimot dyr fått rettslig status som sansende individer. NHF mener at dyr skal ha status som individer med egne rettigheter i Norge.

Forsøksdyr

NHF mener også at lovutkastet gir for dårlig vern til forsøksdyr. Blant annet bør det innføres forbud mot spesielt smertevoldende dyreforsøk, og dyreforsøk som utføres uten praktisk nytteverdi. Det er utviklet teknologiske metoder og bruk av cellekulturer som kan erstatte dyreforsøk, mange av disse er også mer pålitelige i og med at man vet at dyreforsøk kan gi uriktige vitenskapelige resultater. Det bør pålegges at disse metodene tas i bruk. NHF ønsker videre at Forsøksdyrutvalget som selvstendig organ videreføres og ikke legges under Mattilsynet.

Sirkus

§ 15 i nåværende lov forbyr framvisning av andre dyr enn fisk på offentlig sted. Likevel er det slik at blant annet sirkus får dispensasjon til dette. Forbudet blir per i dag ikke behandlet som et forbud, men som en regulering. Forbudet bør bli reelt slik at forbudet mot framvisning av dyr også omfatter sirkus.

Med vennlig hilsen
Norsk Huskattforening
Bodil Eikeset, leder